

Skriftlig fremsættelse (19. februar 1997)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning og lov om planlægning. (Offentlighed i frednings- og bevaringsarbejdet og støtte til fredede og bevaringsværdige bygninger m.v.). (Lovforslag nr. L 166).

Lovforslaget er sammen med det samtidig fremsatte lovforslag om regionale, faglige råd ("kulturmiljøråd") en opfølgning af Folketingets drøftelse 17. januar 1996 af regeringens kulturmiljøredegørelse.

Det er et hovedformål med lovforslaget at sikre en øget offentlig inddragelse i bygningsfrednings- og bevaringsarbejdet.

Lovforslaget lægger den gældende arbejdsdeling mellem det statslige ansvar for bygningsfredningen og det kommunale ansvar for bevaringsplanlægningen til grund.

Lovforslaget indebærer, at der fremover, udover de individuelle orienteringer, skal ske offentlig annoncering i den lokale presse med frist for indsigelser og bemærkninger, før der træffes beslutning om fredning af en bygning, om ophævelse af fredning og om nedrivning af fredede bygninger.

Regeringen foreslår også, at miljø- og energiministeren kan tillægge en landsdækkende forening på det bygningskulturelle område ret til at få forelagt forslag om fredning af bygninger for Det særlige Bygningssyn, som skal afgive positiv indstilling, før miljø- og energiministeren kan beslutte en fredning. Det hidtidige ret, som enhver har til at bringe fredningsemner i forslag over for ministeriet, indskrænkes ikke herved, men den pågældende landsdækkende forening får den yderligere mulighed for at tvinge miljø- og energiministeren (Skov- og Naturstyrelsen) til at foretage underretning af ejeren m.fl. om fredningsforslaget, hvorved der umiddelbart indtræder et nedrivningsforbud for pågældende bygning.

Det er fortsat ministeren (styrelsen), der træffer beslutning, om der skal fredes efter, at Det særlige Bygningssyn har udtalt sig.

Lovforslaget lægger op til en styrket inddragelse af bygningsbevaringssspørgsmål i kommunernes kommune- og lokalplanlægning. Lovforslaget indebærer ikke nye planlægningspligter for kommunerne, men skaber mulighed for, at de i kommuneplanerne kan udpege "bevaringsværdige bygninger", således at dette kan danne grundlag for økonomisk støtte til ejere af disse bygninger.

Når kommuneplanen har udpeget de "bevaringsværdige bygninger", må kommunalbestyrelsen ikke tillade disse bygninger nedrevet, før der har været gennemført en offentlig annoncering med henblik på indsigelser m.v..

Udpegningen af de "bevaringsværdige bygninger" i kommuneplanen kan f.eks. ske på baggrund af "kommuneatlas" over bevaringsværdierne i kommunen. Bindende retningslinier for grundejerne kræver fortsat en gennemførelse af en bevarende lokalplanlægning, som også efter lovforslaget kan danne grundlag for økonomisk støtte.

Lovforslaget lægger også op til, at hovedreglen om, at bygninger skal være 100 år, før de fredes ændres til 50 år. Dette ligger i forlængelse af de seneste års praksis, og vil være nødvendig for at sikre nyere bygninger, som i dag er mere truet end tidligere. Regeringen lægger vægt på, at loven fortsat skal have et antikvarisk sigte, men mener, at det med rimelig sikkerhed kan vurderes, om en 50-årig bygning repræsenterer blivende arkitektoniske og kulturhistoriske værdier.

Lovforslaget lægger på den anden side også op til, at det gøres lettere at ophæve fredninger af bygninger, hvor fredningsværdierne er gået tabt eller ikke længere indeholder en væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi.

Lovforslaget indeholder endvidere på baggrund af statsrevisorernes henstilling til Folke-